

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Parents / Guardians' Participation on Learning of management of the School under the
office of Sakon Nakhon Primary Educational service area 1

จุรีรัตน์ แจนโกนตี*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ติกานต์ เพียรธัญญกรณ์ **

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามลักษณะโรงเรียนที่เปิดสอน อายุ อาชีพ เพศและวุฒิการศึกษา และ 4) หาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 400 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 50 คน ครูผู้สอน จำนวน 100 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน โดยแบบสอบถามด้านสภาพการมีส่วนร่วมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23-0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.85-0.90 ด้านปัญหาการมีส่วนร่วมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25-0.87 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (x) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t- test ชนิด (Independent Samples) และค่าเอฟ (F-test ชนิด One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ
- 2.สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3.สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยรวม จำแนกตามลักษณะโรงเรียนที่เปิดสอน แตกต่างกันที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอายุ อาชีพ เพศ และวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามตัวแปรเพศไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โดยรวมจำแนกตามลักษณะโรงเรียนที่เปิดสอน และจำแนกตามเพศของผู้ปกครอง ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามอายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

4.ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอวิธีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลาเขต 1 คือ ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) investigate the parents' /guardians' participation on learning management of the schools, 2) compare the parents'/guardians participation toward learning management in the schools as perceived by the school administrators, teachers and parents/guardians, 3) compare the parents'/guardians 'participation on learning management in the schools in the perceptions of school administrators, teachers and parents/guardians classified by educational provision of the schools, age, career, gender and educational qualifications, and 4) find out guidelines to promote the parents'/gaurdians/ participation on learning management in the schools. The sampling group consisted of 250 parents/guardians in the schools. The instruments used for this study were questionnaires based on the opinions of the parents/guardians regarding educational management in the schools in the opinions of the school administrators, teachers and parents/guardians. The questionnaires on the states of participation obtained discrimination of 0.25–0.87 and reliability of 0.91– 0.95. The statistics utilized in analyzing data were composed of percentage, mean (\bar{x}), standard deviation, t–test (Independent Samples), and F–test.(One–Way ANOVA).

The findings were as follows:

1. The states and problems on the parents / guardians' participation on learning management in the schools as a whole, were at the high level. In case of the problems on the participation on learning management of the parents/guardians in the schools , it was found that they were at the low in general.

2. There was a difference in the parents' / guardians' participation on learning management of the schools as perceived by the school administrators, teachers and parents/guardians in general at the .01 level of significance.

3. There was a difference in the states on the parents'/guardians participation on learning management in the schools classified by different educational provision, at the .05 level of significance. When classified by age, occupation , gender and educational qualifications, it differed significantly at the .01 level. There were no differences when gender was classified. The problems of the parents/guardians on learning management classified by educational qualifications as well as gender showed no differences. There was a significant difference when classified by age, gender, career and educational qualifications at the .01 level.

4. The researcher proposed the guidelines to encourage the parents'/guardians' participation on learning management in the schools including support on educational resources.

Keyword : Participation on Learning of management.

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตราที่ 49 ว่าด้วยบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ผู้ยากไร้ หรือผู้ อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น ทั้งนี้

สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียนในมาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการรับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค (ธีรเดช นรัตถรักษา, 2555, หน้า 15-17)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 22 หลักการของแนวการจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรฐาน 24 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (จำนง หอมแยม, จิรภาส ชยานันท์และภราดร หอมแยม, 2554, หน้า 8-10) มาตรา 27 กำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อนอกจากนั้นในมาตรา 40 ยังกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษา (สถาบันส่งเสริมวิชาการ SPACADEMY, 2554, หน้า 27-28) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ (จำนง หอมแยม, จิรภาส ชยานันท์และภราดร หอมแยม, 2554, หน้า 13) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีบุคลากรครูและผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด 2,353 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความร่วมมือในการจัดศึกษาพบว่า ชุมชน วัด ประชาชน ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับชาติ เช่น มหกรรมศิลปหัตถกรรม มหกรรมทางวิชาการ วันสำคัญประจำปี มีประชาชน 496 หมู่บ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกำหนดแนวปฏิบัติตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2554, หน้า 63) ดังนั้น โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ชุมชนต้องอาศัยโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษา ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนต้องพึ่งพาอาศัยชุมชน

ความพยายามที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 คือ พยายามจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน กล่าวคือ พยายามส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้มากที่สุด จัดขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อของโรงเรียนฝ่ายเดียว ยังไม่มีตัวบ่งชี้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้นสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ปกครองหรือไม่ ยังไม่ได้ศึกษาวิจัยความต้องการที่แท้จริงของผู้ปกครองนักเรียนว่าต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดของโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จมากนักน้อยเพียงใด หรือมีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงในด้านใด กิจกรรมที่จัดขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามลักษณะโรงเรียนที่เปิดสอน อายุ อาชีพ เพศและวุฒิการศึกษา

4. เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

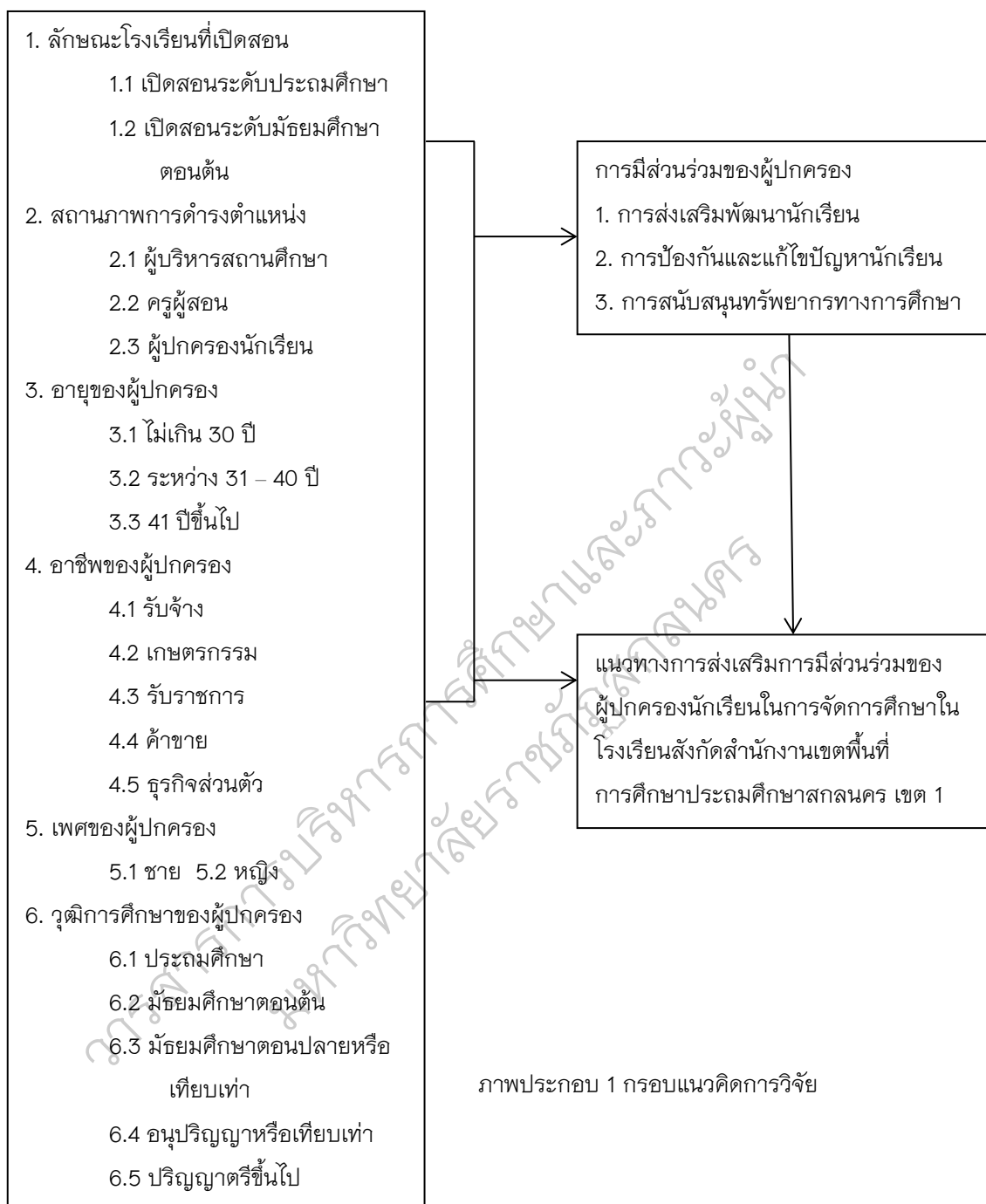
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาใน 3 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา โดยใช้แนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 24 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2552 มาตรา 50 และมาตรา 53 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา16 โดยนำมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

วารสารการบริหารการศึกษาและสุขภาพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 44,833 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 176 คน
2. ครู จำนวน 2,353 คน
3. ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 42,304 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการครูซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
- 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรงเรียน
- 3) ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

ตอนที่ 3 การหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ด้วยการขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เมื่อได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha – coefficient)
5. สถิติการทดสอบค่า t-test ชนิด Independent Samples
6. สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test ชนิด One – Way ANOVA.

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$)

2. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$)

3. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$)

4. ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.94$)

5. ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.94$)

6. ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$)

อภิปรายผล

1. สภาพการมีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเห็นได้จาก การที่โรงเรียนมีการเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนและบรรลุความต้องการของผู้ปกครอง ตลอดจนเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในชั้นเรียนเช่น การนำองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเชิญวิทยากรภายนอกหรือนักภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารโรงเรียน การนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบรรจุในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่เสมอผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบ ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรม ตลอดจนการดำเนินการในด้านต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของนักเรียนและโรงเรียน ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง

2. สภาพการมีส่วนร่วมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมการเมืองการปกครองโดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารเป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญให้โลกไร้พรมแดนเกิดการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบซึ่งปัจจุบันจะยิ่งทวีความซับซ้อนมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ค่านิยมขนบธรรมเนียม ประเพณีของเด็กและเยาวชนของชาติ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหนีเรียน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก การพนัน การใช้ยาเสพติด และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น ดังนั้นการขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อที่จะช่วยลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

3. สภาพการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาเป็นการช่วยเหลือ จัดให้มีการระดมทุนทรัพย์ในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชนให้ได้มีส่วนร่วมในการจัดหาคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารและวัสดุอุปกรณ์พร้อมทั้งปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่เพื่อให้ใช้งานได้ จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน โดยการบริจาค สนับสนุน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน อสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์ จากชุมชนหรือหน่วยงานเอกชน มูลนิธิ สมาคม ตลอดจนอาสาหรือรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น การอาสาหรือร่วมสมัครเป็น แหล่ง

วิทยาการหรือแหล่งเรียนรู้ของทางโรงเรียน ทั้งระดมทุน ร่วมอาสาทำงานหรือช่วยงานโรงเรียน ช่วยส่งเสริมการค้าเนินงานด้านอื่นๆ ในสถานศึกษา ช่วยส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ หรือจัดกิจกรรมต่างๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน ทำให้สถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา แต่ในความเป็นจริงผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.6) มีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งน่าจะมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่ดีเท่าที่ควรจึงไม่สามารถบริจาคทรัพย์สินในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้ทางโรงเรียนได้ หรือบริจาคได้แต่ทรัพย์สินที่บริจาคมีจำนวนน้อยมาก จนไม่สามารถซื้อวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ได้

4 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พิจารณาจากการสนับสนุน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนมีนโยบายชัดเจนในด้านความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาในทิศทางที่พึงประสงค์และผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญและจัดกิจกรรมร่วมกันกับโรงเรียน

5 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้ปกครองตระหนักเป็นอย่างดีว่า ในปัจจุบันมีสิ่งที่ยั่วยุให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนไม่ดีในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องปัญหายาเสพติดในประเทศไทยระบาดรุนแรง และแพร่ระบาดมายังสถานศึกษาซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่นักเรียน นักศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่การแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังคงทวีความรุนแรงและเป็นปัญหาที่ทำทลาย ปัจจุบันได้แพร่ระบาดเข้ามาในสถานศึกษา ฉะนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดโดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรมและมีชีวิตที่สมบูรณ์ตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการศึกษานั้น นอกจากนี้จะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมกระทำความผิด การติดเกม ตลอดจนการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนั้นผู้ปกครองจึงเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยให้ความร่วมมือกับครูทุกคนในโรงเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โดยช่วยกันช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่นักเรียนไม่ปล่อยปละละเลย เพื่อไม่เป็นปัญหาของสังคม ผู้ปกครองและครูจึงสามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหากันต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างแท้จริง

6 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ถึงแม้ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำ และผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนส่วนใหญ่ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีรายได้ค่อนข้างน้อย แต่ก็พยายามใช้ศักยภาพของตนที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านทุนทรัพย์ที่มีอยู่ไม่มาก เพื่อช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรในการศึกษาให้มีเพียงพอสำหรับใช้ในการจัดการศึกษา จึงทำให้การระดมทรัพยากรด้านเงินทุนหรืองบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1 ควรทำวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2 ควรทำวิจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา
- 3 ควรมีวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษาคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3 (พ.ศ. 2554 – 2558). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).